

Tomáš Heller: Vývoj rasové teorie v českých zemích za druhé republiky
v Československu

Posudek

Předkládaná práce se zabývá problematikou antisemitismu v českých zemích za druhé republiky. Pomnichovské Československo mělo vnějšími okolnostmi vyměřeno necelého půl roku existence (říjen 1938 – březen 1939). Z hlediska proměny politického systému i chování celé společnosti je však toto období neobyčejně zajímavé a důležité. Mimo jiné i pro rychlý nárůst antisemitismu a posilování autoritativních tendencí, kdy během několika týdnů došlo k zásadní proměně dosavadního liberálního prvorepublikového systému.

Otázkou zůstává, jaké byly příčiny nárůstu antisemitismu a na kolik byl intenzivní. Nacisté se stále kupříkladu dívali na okleštěné Československo jako na zemi, která je vůči Židům příliš vstřícná a přející. Naopak mnozí (včetně některých Židů) měli pocit, že nárůst antisemitských tendencí je ve vnitřním životě společnosti enormní ve srovnání s prvorepublikovou společností.

V zásadě lze souhlasit s autorovým tvrzením a jeho závěry, že český antisemitismus měl charakter „ekonomického“ antisemitismu (např. příklad chování právníků) a neměl rozhodně prvky živelného lidového hnutí. Jeho nárůst byl ovlivněn tlaky z nacistického Německa a strachem z budoucnosti, kdy antisemitismus byl často zaměňován za strach z přistěhovalců (viz rozdílné přístupy vůči českých a cizím Židům). Navíc v krátkém období neměl čas se ani plně projevit.

Autor ve své práci v zásadě poskytl solidní popis existující literatury a nastínil obraz druhé republiky včetně jejího politického systému, který směřoval k autoritativnímu modelu vládnutí. Na první pohled se zdá, že se autor nechal až příliš unést tímto popisem a navíc některé jeho formulace jsou příliš krkolomné. Vlastnímu tématu se věnuje až na samém závěru práce a mnohá zůstává bohužel jen v náznacích.

Pominu-li některé stylistické a jiné chyby, pak největším nedostatkem této práce je, že autor dostatečně nevyužil existující širší archivních dokumentů a dobového tisku k dané problematice. Snad i v těchto nedostatcích jistě ovlivněných malou publikační tvorbou autora můžeme pozorovat jak obsáhlé a obtížné je zkoumané téma. Přes všechny tyto nedostatky diplomová práce dle mého názoru splňuje základní kritéria diplomové práce a jako takovou ji **doporučuji k obhajobě** a hodnotím ji spíše jako velmi dobrou.

V Lounech 25. srpna 2018

PhDr. Michal Pehr, PhD.